

Islamic Republic of Afghanistan Independent Election Commission

لایحه رای دهی انتخابات ریاست جمهوری (۱۳۹۸)

مبني:

ماده اول:

این لایحه به تاسی از صلاحیت‌های تفویض شده مندرج مواد (۱۹ و ۱۰۸)، (تعدیل) قانون انتخابات و با در نظر داشت احکام مندرج فقره (۲) ماده ۱۹، فقره (۴) ماده ۷۴ و ماده‌های ۵، ۶، ۷، ۸۳، ۸۴، ۹۱ و بند ۱۸ فقره (۱) ماده ۹۸ قانون انتخابات، ماده ۴۳۱ کود جزا و فیصله شماره ۳۰-۱۳۹۸ مورخ ۲۳ ثور ۱۳۹۸ و فیصله شماره (۳۵-۱۳۹۸) مؤرخ ۸ جوزا ۱۳۹۸ کمیسیون از جانب کمیسیون مستقل انتخابات (بعد از این کمیسیون) وضع گردیده است.

هدف:

ماده دوم:

این لایحه امور مربوط به رای‌دهی را در انتخابات ریاست جمهوری سال ۱۳۹۸ تنظیم می‌نماید.

حق رای دهی

ماده سوم:

- (۱) هرتبعه کشور که سن (۱۸) سالگی را در روز انتخابات تکمیل نموده باشد، به حکم قانون یا محکمه از حقوق مدنی محروم نگردیده باشد، منحیث رای‌دهنده ثبت نام نموده و اسم وی شامل فهرست رای‌دهندگان باشد، می‌تواند در روز رای‌دهی در حوزه انتخاباتی مربوطه، در مرکزی رای‌دهی که قبلاً ثبت نام نموده است و در محل از قبل تعیین شده حضور یافته و به رویت تذکره تابعیت دارای تصدیق ثبت نام، در مطابقت با طرز العمل‌های مربوطه رای بدهد.
- (۲) کمیسیون شرایط لازم را جهت حفظ سری بودن رای فراهم می‌نماید.

مراکز و محلات رای دهی

ماده چهارم:

- (۳) رای‌دهی در مراکزی که از جانب کمیسیون در سرتاسر کشور با در نظر داشت تعداد رای‌دهندگان و موقعیت جغرافیایی آنان به صورت متوازن و با در نظر داشت امکانات دسترسی رای‌دهندگان ایجاد گردیده است و دارای فهرست رای‌دهندگان می‌باشد، صورت می‌گیرد.
- (۴) تعداد محلات رای‌دهی اعم از محلات رای‌دهی برای زنان و مردان متناسب به تعداد رای‌دهندگان ثبت شده در یک مرکز و به اساس فهرست رای‌دهندگان و با در نظر داشت اینکه وقت کافی برای رای‌دهندگان و زمان مناسب برای شمارش آراء وجود داشته باشد، از جانب کمیسیون تعیین می‌گردد؛

(۵) هر مرکز رایدهی حداقل دارای (۲) محل رایدهی میباشد. هرگاه در نتیجه تطبیق برنامه ثبت نام تقویتی رایدهندگان و ترتیب فهرست نهایی رایدهندگان، تعداد رایدهندگان یک مرکز رایدهی بیش از حد معمول زیاد باشد، کمیسیون در صورت موجودیت امکانات تدابیر ویژه را جهت تنظیم بهتر روند رایدهی اتخاذ می‌نماید.

(۶) در هر مرکز رایدهی محلات جداگانه برای رایدهندگان زن متناسب به تعداد آنها، ایجاد می‌شود.

(۷) کمیسیون برای کارکنان انتخاباتی مؤلف و آندعه رایدهندگان واجد شرایط و مریضان داخل بستر در شفاخانه‌ها، منسوبین نظامی و محبوسین واجد شرایط که نمیتوانند به مراکز رایدهی که در آن منحیث رایدهنده ثبت نام کرده اند، مراجعه نمایند، مطابق طرزالعمل مربوطه، در حدامکان، تسهیلات لازم برای رایدهی را فراهم می‌نماید.

(۸) در صورتیکه کوچی‌ها به نحوی از مراکز رایدهی دور واقع شده باشند که نتوانند در مراکز از قبل تعیین شده، جهت رایدهی حاضر شوند، در صورت موجودیت امکانات، مرکز یا محلات رایدهی جداگانه به تناسب رایدهندگان آنها با در نظر داشت طرزالعمل مربوطه در یک جای مناسب ایجاد می‌گردد.

نصب فهرست نهایی کاندیدان

ماده پنجم:

کمیسیون فهرست نهایی کاندیدان را در روز برگزاری انتخابات در مراکز رایدهی نصب می‌نماید. این فهرست توأم با سایر مواد انتخاباتی به مراکز رایدهی ارسال می‌گردد.

اختصاص اوراق رایدهی

ماده ششم:

(۱) برای هر محل / مرکز رایدهی متناسب به تعداد رایدهنده شامل در فهرست رایدهندگان، با اضافه فیصدی محدود و مشخص که به‌عوض اوراق ضایع شده قابل استفاده باشد، اوراق رایدهی اختصاص داده می‌شود.

(۲) اوراق رایدهی یک مرکز و یا یک محل رایدهی به مرکز و یا محل دیگر قابل انتقال نمی‌باشد.

(۳) در صورتی که اوراق و مواد انتخاباتی یک مرکز رایدهی حریق ویا به نحوی تخریب گردد که قابل استفاده نباشد، دفتر ولایتی کمیسیون، موضوع را به دارالانشای کمیسیون گزارش داده و بعد از استیذان کتبی و یا

ایمیلی ریاست دارالانشاء که کمیسیون را نیز در جریان قرار می‌دهد، مطابق طرزالعمل اجراءات می‌نماید. و

(۴) در یک محل رایدهی حداکثر الی (۴۰۰) ورق رای قابل اجراء می‌باشد.

ثبت مشخصات کارکن استفاده کننده ماشین بایومتریک

ماده هفتم:

کارکن استفاده کننده ماشین بایومتریک مکلف است تا مشخصات و شهرت خویش را در آغاز رایدهی در ژورنال درج نموده و در صورت امکان بعد از روشن نمودن دستگاه بایومتریک، اسم، عکس چهره، عکس تذکره و نشان انگشت خویش و مشخصات محل و مرکز رایدهی را طبق طرزالعمل و رهنمود مربوطه در دستگاه نیز ثبت نماید.

روز و اوقات رای دهی

ماده هشتم:

- (۱) کمیسیون روز رای دهی را در تقویم انتخاباتی مشخص نموده، زمان آغاز و ختم رای دهی را در طرز العمل مربوطه تعیین و به اطلاع عامه می‌رساند.
- (۲) در صورت وقوع شورش، تشدد، طوفان، سیلاب یا سایر حوادث غیرمترقبه در محلات و مراکز رای دهی که جریان رای دهی را ناممکن یا دشوار سازد، مدیر مرکز رای دهی مکلف است رای دهی را متوقف و به اسرع وقت از طریق رئیس دفتر ولایتی و ریاست دارالانشاء، از کمیسیون طالب هدایت شده و مطابق هدایت، اجراء نماید.
- (۳) در صورت وقوع موارد مندرج فقره (۲) این ماده، رئیس محل و مدیر مرکز رای دهی مکلف است تصمیم خویش را در ژورنال محل ثبت نماید.
- (۴) بعد از پایان یافتن ساعت تعیین شده و قبل از اعلان ختم وقت رای دهی، آخر صف رای دهندگان توسط کارکنان موظف نشانی شده و به اشخاص حاضر در صف رای دهندگان اجازه رای دهی داده شود. بعد از اعلان ختم وقت رای دهی، هیچ شخص نمی‌تواند به منظور رای دهی به صف رای دهندگان بپیوندد.
- (۵) کمیسیون می‌تواند روند رای دهی را در یک یا چندین مرکز، حداکثر الی دو ساعت تمدید نماید.

کارکنان انتخاباتی در مراکز رای دهی

ماده نهم:

- (۱) کارکنان انتخاباتی در مراکز و محلات رای دهی مطابق حکم قانون، لایحه و طرز العمل مربوطه استخدام و توظیف می‌گردند.
- (۲) جریان رای دهی در محلات رای دهی از طرف کارکنان انتخاباتی تحت کنترل مستقیم (رئیس محل، مدیر مرکز و آمر ولسوالی) اداره می‌گردد.

آموزش کارکنان و آگاهی دهی رای دهندگان

ماده دهم:

- (۱) ریاست آموزش‌های انتخاباتی مکلف است تا کارکنان محلات رای دهی و شمارش آراء را در مورد روند رای دهی مطابق احکام قانون، لوایح و طرز العمل‌های مربوطه و بخصوص در مورد استفاده از تکنالوژی (دستگاه بایومتریک) و سایر موضوعات مهم که بر روند رای دهی و شمارش آراء و اعتبار و عدم اعتبار آراء تاثیر گذار است، آموزش دقیق و به موقع دهد.
- (۲) ریاست اطلاعات و آگاهی عامه مکلف است تا در مورد استفاده از تکنالوژی (ثبت مشخصات بایومتریک رای دهندگان) و سایر موضوعات مهم که بر روند رای دهی و شمارش آراء و اعتبار و عدم اعتبار آراء تاثیر گذار است، به رای دهندگان آگاهی دهد.

مشاهده، نظارت و تهیه گزارش

ماده یازدهم:

- (۱) مشاهدین و ناظرین دارای کارت شناسائی معتبر می‌توانند جریان رای‌دهی را در مراکز رای‌دهی که نام و کد آن در کارت شناسایی شان درج شده است، مشاهده و نظارت نمایند. مهمانان خاص و گزارشگران رسانه‌ها از این امر (محل یا مرکز مشخص) مستثنا می‌باشند؛
- (۲) رئیس محل، حداکثر شهرت (۲۰ تن) از مشاهدین و ناظرین دارای کارت شناسائی حاضر در روند رای‌دهی را در ژورنال محل ثبت نموده و امضای آنها را در ژورنال اخذ می‌کند.
- (۳) در صورت تقاضای ناظرین و مشاهدین، رئیس محل می‌تواند حضور ناظر یا مشاهد در محل رای‌دهی را با ذکر زمان و ساعت حضور، در چک‌لیست و یا فورمه مربوطه ناظر یا مشاهد تایید نماید.
- (۴) در صورتی که حضور ناظرین و مشاهدین در مرکز رای‌دهی، روند رای‌دهی را اختلال نکند و سبب ازدحام ناظرین و مشاهدین نشود، رئیس محل / مدیر مرکز می‌تواند به مشاهدین و ناظرین که نام مرکز رای‌دهی در کارت شناسائی شان درج نمی‌باشد و از نهاد مربوطه نیز ناظر و یا مشاهد در آن مرکز حضور نداشته باشد، اجازه دهد تا روند رای‌دهی را مشاهده و نظارت نمایند.
- (۵) در صورت تراکم بیش از حد مشاهدین، ناظرین، نمایندگان رسانه‌ها و مهمانان خاص در محل رای‌دهی، رئیس محل تدابیر لازم را جهت جلوگیری از تراکم بیش از حد و حضور مساویانه آنها در محل رای‌دهی در نظر گیرد.
- (۶) رئیس محل می‌تواند به منظور اداره بهتر روند رای‌دهی، در صورت نقض صریح احکام قانون اساسی، قانون انتخابات، لوایح، طرزالعمل‌ها و سایر اسناد مصوب کمیسیون و بعد از تایید مدیر مرکز، به ناظرین، مشاهدین، نمایندگان رسانه‌ها و مهمانان خاص هدایت دهد تا محل رای‌دهی را ترک نمایند درین صورت موضوع را در ژورنال محل درج می‌نماید.

ژورنال محل رای‌دهی

ماده دوازدهم:

هر محل رای‌دهی دارای یک ژورنال می‌باشد. رئیس محل معلومات مربوط به اعتراضات و شکایات ثبت شده در محل، تدابیر اتخاذ شده در مورد واقعات عمده محل رای‌دهی و شهرت ناظرین و مشاهدین (حداکثر ایی ۲۰ نفر) و سایر موضوعات مندرج طرزالعمل‌های مربوطه را بصورت منظم با ذکر وقت در ژورنال ثبت می‌کند.

اجازه حضور در محلات رای‌دهی

ماده سیزدهم:

- (۱) به استثنای افراد ذیل، هیچ فردی اجازه حضور در محلات رای‌دهی را ندارند:
۱. کارکنان انتخاباتی محل رای‌دهی، اعضای کمیسیون و کارمندان توظیف شده از جانب کمیسیون؛

۲. افراد واجد شرایط مرتبط به مرکز رای دهی، که با ارایه تذکره دارای تصدیق ثبت نام، غرض استعمال حق رای مراجعه می نمایند؛
 ۳. افراد معرفی شده از جانب کمیسیون شکایات انتخاباتی؛
 ۴. ناظرین ملی و بین المللی و مشاهدین که از جانب کمیسیون اعتبار نامه دریافت نموده و کارت نظارت و مشاهده مربوط به آن مرکز را با خود داشته باشند و نمایندگان رسانه های که کارت شناسایی با خود داشته باشند؛
 ۵. مهمانان خاص معرفی شده از جانب کمیسیون؛
 ۶. اشخاصی که طبق فقره (۳) ماده هجدهم این لایحه اجازه همکاری به رای دهندگان نیازمند را دارند؛
 ۷. موظفین امنیتی به استیذان و یا درخواست رئیس محل؛
- (۲) هیچ شخصی به جز مسوولین امنیتی که به منظور تأمین امنیت مراکز رای دهی توظیف شده اند، نمی تواند در محدوده صدمتری مراکز و محلات رای دهی سلاح ناربه یا جراحه را حمل نماید.
- (۳) افرادی که در مراکز رای دهی حضور دارند و گزارشگران، به ویژه تصویر برداران رسانه ها باید سری بودن رای را محترم بشمارند.

تشخیص رای دهنده

ماده چهاردهم:

- (۱) رای دهنده مکلف است قبل از حصول ورق رای دهی، اصل تذکره تابعیت با تصدیق ثبت نام را که کمیسیون به منظور تثبیت هویت او مشخص نموده است، ارایه نماید.
- (۲) کارکن موظف، شماره خاص تصدیق ثبت نام رای دهنده را به منظور معلوم نمودن شمولیت نام وی در فهرست رای دهندگان و تطبیق سایر معلومات رای دهنده، در دستگاه بایومتریک وارد می کند.
- (۳) در صورت شمولیت نام وی در فهرست رای دهندگان و مطابقت معلومات رای دهنده، مشخصات بایومتریک رای دهنده مطابق احکام ماده پانزدهم این لایحه و طرز العمل مربوطه اخذ و گزینه استفاده از حق رای در دستگاه همان محل رای دهی قید گردد. هم چنان در مقابل نام رای دهنده در فهرست چاپی رای دهندگان، نیز نشانی صورت گرفته و به شخص اجازه رای دهی داده شود.
- (۴) فهرست چاپی رای دهندگان با فهرست نصب شده در دستگاه بایومتریک باید مطابقت کامل داشته باشد.
- (۵) هر گاه شماره خاص تصدیق ثبت نام رای دهنده در فهرست رای دهی یک محل رای دهی، شامل نباشد و یا معلومات فهرست رای دهندگان و شخص رای دهنده مطابقت نداشته باشد، مطابق طرز العمل مربوطه، شخص در آن محل رای دهی، واجد شرایط نبوده و به مرکز یا محل رای دهی که نام وی در آنجا ثبت است راهنمایی گردد.

ثبت مشخصات بایومتریک

ماده پانزدهم:

- (۱) برای هر محل رایدهی یک دستگاه ثبت بایومتریک اختصاص داده میشود. فهرست الکترونیک هر محل رایدهی در محل رایدهی مربوطه مطابق طرزالعمل در ماشین بایومتریک باید قابل استفاده باشد.
- (۲) فهرست چاپی رایدهندگان هر محل رایدهی همراه با مواد انتخاباتی به محل رایدهی ارسال میشود. فهرست چاپی هر محل دارای یک بارکد نمبر مخصوص میباشد که دستگاه ثبت بایومتریک با خواندن آن، فهرست رایدهی همان محل را دریافت میکند.
- (۳) یک دستگاه ثبت بایومتریک اضافی برای هر مرکز رایدهی اختصاص داده میشود. در صورت عدم کارکرد دستگاه مربوط به یکی از مخلات رایدهی همان مرکز، ماشین مذکور برای استفاده در آن محل اختصاص می‌یابد و نحوه استفاده از آن در طرزالعمل رایدهی تنظیم می‌گردد.
- (۴) کارکن موظف عکس چهره، عکس تذکره و نشان انگشت شصت هر دو دست رایدهنده واجد شرایط را اخذ می‌نماید.
- (۵) بعد از تکمیل روند تشخیص رایدهنده و ثبت بایومتریک، تصدیق ثبت بایومتریک (Code QR) چاپ شده و کارکن توزیع اوراق رایدهی آنرا در عقب ورق رایدهی که برای همان فرد توزیع می‌کند، نصب مینماید. این امر نباید سریت رای را از بین ببرد. بخاطری حفظ سری بودن آرای مدار اعتبار؛ تدابیر لازم در طرزالعمل مربوطه اتخاذ می‌گردد.
- (۶) دستگاه ثبت بایومتریک باید به گونه‌ای برنامه‌ریزی و تنظیم شده باشد که قابلیت ارتباط دادن معلومات اخذ شده (عکس چهره، عکس تذکره و نشان دو انگشت هر دو دست رایدهنده) را با نام رایدهنده شامل فهرست رایدهندگان، دارا باشد.
- (۷) هرگاه انگشت شصت رایدهنده واجد شرایط طوری تخریب شده باشد که از لحاظ تخنیککی گرفتن نشان انگشت ناممکن باشد و یا انگشت شصت رایدهنده قطع باشد، نشان انگشت دیگر دست، مطابق طرزالعمل مربوطه اخذ گردد.
- (۸) در صورتی که یک دست رایدهنده قطع باشد، نشان دو انگشت دست دیگر وی مطابق طرزالعمل اخذ گردد.
- (۹) هرگاه هر دو دست رایدهنده قطع باشد، صرف به عکس چهره و تذکره وی اکتفا شده و شخص می‌تواند از حق رایدهی اش استفاده نماید. در این حالت، موضوع در ژورنال محل ثبت شود.
- (۱۰) هرگاه دستگاه بایومتریک یک محل رایدهی، به هر دلیلی از کار باز بماند، رئیس محل در ابتدا تلاش نماید تا مشکل را رفع نماید. هرگاه، مشکل دستگاه در اسرع وقت ممکن رفع نگردد، مدیر مرکز رایدهی دستگاه بایومتریک اضافی را در اختیار رئیس محل رایدهی قرار میدهد.
- (۱۱) هرگاه دستگاه بایومتریک بیشتر از یک محل رایدهی، به هر دلیلی از کار باز بماند، رئیس محل مربوطه در ابتدا تلاش نماید تا مشکل را رفع نماید. هرگاه، مشکل دستگاه در اسرع وقت ممکن رفع نگردد، مدیر مرکز رایدهی دستگاه بایومتریک اضافی را در اختیار رئیس محل رایدهی که قبل از دیگران درخواست

دستگاه نموده است، قرار میدهد. در این صورت، در مورد روند رأی‌دهی در سایر محلات که دستگاه بایومتریک آن از کار بازمانده در مطابقت به طرزالعمل مربوطه اجراءات صورت می‌گیرد و موضوع در ژورنال محل ثبت شده و به دفتر ولایتی گزارش داده شود.

(۱۲) رئیس محل و کارکن مؤلف استفاده از بایومتریک مسئولیت استفاده درست، حفظ و نگهداری دستگاه بایومتریک را به عهده داشته و در قبال هر نوع خرابکاری عمدی و یا عدم استفاده از ماشین بایومتریک مسئول می‌باشند.

(۱۳) جزئیات و چگونگی نصب فهرست رأی‌دهندگان در دستگاه‌های بایومتریک، استفاده از آن در روز رأی‌دهی، اخذ نشان انگشتان، عکس چهره و عکس تذکره رأی‌دهندگان در طرزالعمل رأی‌دهی تنظیم می‌گردد.

اعتراض به حق رأی‌دهی

ماده شانزدهم:

(۱) افراد ذیل می‌توانند در رابطه به حق رأی‌دهی افراد در یک مرکز رأی‌دهی اعتراض نمایند:

۱. اتباع واجد شرایط رأی‌دهی؛ و

۲. ناظرین دارای اعتبارنامه/ کارت شناسایی.

(۲) اعتراضات در این رابطه قبل از انداختن ورق رأی در صندوق توسط رأی‌دهنده، یا نماینده کمیسیون شکایات و در نبود آن، یا رئیس محل در میان گذاشته می‌شود. حسب احوال، نماینده کمیسیون شکایات یا رئیس محل رأی‌دهی در رابطه به اعتراض تصمیم اتخاذ نموده و اعتراض را توأم با دلایل و فیصله اتخاذ شده در ژورنال محل رأی‌دهی ثبت می‌نماید. در این صورت، تصمیم قابل اجرا می‌باشد.

(۳) هرگاه تصمیم نماینده کمیسیون شکایات یا رئیس محل مورد قبول اعتراض کننده یا جانب که بر علیه اش اعتراض شده است، واقع نگردد، میتواند بر علیه تصمیم گیرنده در کمیسیون شکایات، شکایت درج نماید. رئیس محل موضوع درج شکایت را نیز در ژورنال محل ثبت مینماید.

شکایت بر روند رأی‌دهی

ماده هفدهم:

(۱) افراد ذیل می‌توانند در مورد تخطی و تخلف انتخاباتی شکایت درج نمایند:

۱. اتباع واجد شرایط رأی‌دهی؛ و

۲. ناظرین دارای اعتبارنامه/ کارت شناسایی.

(۲) نماینده کمیسیون شکایات و در نبود آن، رئیس محل مسئولیت جمع‌آوری شکایات را مطابق طرزالعمل مربوطه به عهده دارند. رئیس محل، موضوع شکایت را مختصراً در ژورنال محل ثبت میکند.

(۳) موارد مربوط به اعتراضات و شکایات با در نظر داشت این لایحه و طرزالعمل مربوطه به کمیسیون شکایات انتخاباتی راجع می‌گردد.

رای دهی

ماده هجدهم:

- (۱) کارکنان انتخاباتی در محل رای دهی، قبل از این که یک رای دهنده داخل غرفه رای دهی شود، صرف معلومات لازم را در مورد نحوه استعمال حق رای، به رای دهنده ارایه می نمایند. کارکنان انتخاباتی به هیچ صورت در تصمیم گیری رای دهنده در رابطه به رای دهی، دخالت مستقیم یا غیر مستقیم نمی نمایند.
- (۲) رای دهنده، کاندید مورد نظر خویش را در ورق رای دهی در عقب غرفه رای دهی به طوری سری نشانی می نماید. فلم برداری و عکاسی از شخص حین رای دهی که سری بودن رأی را خدشه دار نماید و فلم برداری و عکاسی شخص از ورق رای دهی مربوطه ممنوع است.
- (۳) رای دهنده‌ی که نیاز به رهنمایی برای نشانی نمودن ورق رای داشته باشد، می تواند از یک شخص با صلاحیت و مورد اعتماد خودش؛ من جمله از رئیس محل رای دهی مطابق به شرایط آتی تقاضای همکاری نماید:
۱. شخصی که به یک رای دهنده در مورد نشانی نمودن ورق رای دهی همکاری می نماید باید ورق رای دهی را در حضور و مطابق خواست و اراده رای دهنده نشانی نماید؛
 ۲. هیچ شخص به استثنای رئیس محل رای دهی نمی تواند بیشتر از یک رای دهنده را در یک محل رای دهی همکاری نماید.
 ۳. هرگونه همکاری که برای یک رای دهنده مطابق به شرایط این ماده صورت می گیرد باید در ژورنال محل رای دهی ثبت گردد.
 ۴. شخصی که به یک رای دهنده همکاری می نماید، باید سری بودن رای فرد نیازمند به رهنمایی را رعایت کند.
- (۴) کارکن موظف قبل از سپردن ورق رای به رای دهنده، انگشت رای دهنده را مطابق طرز العمل مربوطه، توسط رنگ مخصوص نشانی میکنند. به آنده از افرادی که انگشت دست شان به رنگ مخصوص نشانی شده باشد، اجازه ورود به محل رای دهی داده نمی شود، مگر آنکه بخاطر همکاری به یک رای دهنده نیازمند به رهنمایی مراجعه نماید.
- (۵) کارکن توزیع اوراق رای دهی در صورت تخریب ورق رای دهی، به نحوی که باعث عدم اعتبار ورق رای دهی گردد، می تواند ورق رای دهی جدید را در اختیار رای دهنده قرار دهد. در این صورت ورق ضایع شده رای دهی باید مطابق طرز العمل نشانی و جداگانه نگهداری شود، این موضوع در ژورنال محل رای دهی و فورمه نتایج درج گردد.
- (۶) در صورت تکمیل شدن رای دهی در یک محل و یا مرکز، جریان رای دهی متوقف می گردد و ناظرین و مشاهدین می توانند الی آغاز روند شمارش و بعد از آن نزد صندوق ها باقی بمانند.
- (۷) در صورت رخداد وقایعی که از لحاظ تخنیکی روند رای دهی را مختل سازد، کمیسیون تصمیم مقتضی اتخاذ خواهد نمود.

اقدامات بعد از رای دهی

ماده نهم:

(۱) بعد از رای دهی آخرین رای دهنده شامل در صف، رئیس محل باید سر صندوق رای دهی را مهر و لاک و مواد رای دهی را جمع آوری و در محل مصئون حفظ نموده و تعداد اوراق رای دهی استفاده نشده و ضایع شده را مشخص و ثبت نماید.

(۲) مهر و لاک نمودن سر صندوق رای دهی، ثبت شماره های مهر و لاک صندوق و مشخص نمودن تعداد اوراق رای دهی استفاده نشده و ضایع شده از جانب ناظرین، مشاهدین و نمایندگان رسانه ها، مشاهده و نظارت می گردد. در صورت عدم حضور ناظرین، مشاهدین و نمایندگان رسانه ها، موضوع ثبت ژورنال شده و توسط مدیر مرکز رای دهی تأیید گردد.

(۳) پس از مشخص شدن اوراق استفاده نشده و ضایع شده، کارکنان محل رای دهی فوراً محل رای دهی را برای شمارش آراء آماده نموده و مطابق لایحه و طرز العمل مربوطه، آرای داخل صندوق را شمارش نماید.

مطابقت با قوانین

ماده بیستم:

هیچ یک از احکام این لایحه در مغایرت با احکام قوانین نافذ تعبیر و تفسیر شده نمی تواند. در صورت مغایرت، احکام قوانین مربوطه قابل اجراء می باشد.

انفاذ

ماده بیست و یکم:

این لایحه از تاریخ تصویب نافذ و نشر می گردد.